

Op Goede Vrijdag herdenkt de Kerk
het lijden en sterven van Jezus Christus.

Na de feestelijke intocht in Jeruzalem
en het laatste avondmaal met zijn apostelen
wordt Jezus na zijn arrestatie
de volgende dag voor Pontius Pilatus
de Romeinse stadhouder
gebracht en veroordeeld.

Die laat Hem geselen
en dezelfde dag nog kruisigen op Golgotha.
Jezus sterft tegen drie uur in de middag.

De dood van Jezus is volgens de Schrift
"een bewijs van zijn liefde tot het uiterste toe"
een
"losprijs voor velen"

De Kerk noemt deze vrijdag daarom Goede Vrijdag.
"Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer",
klonk het bij de intocht.
Die gezegende is deze Gekruisigde.

De liturgie van Goede Vrijdag
weerspiegelt de grootsheid van dit gebeuren.
De liturgische kleur is rood
de kleur van het lijden.

Het altaar is ontbloot.
Het tabernakel is leeg en de godslamp gedoofd.
Het orgel zwijgt

Deze dag wordt de H. Eucharistie niet gevierd.

VOORAF
DOODSE STILTE

BINNENDRAGEN VAN HET KRUIS

De priester zingt driemaal:

Dit is het kruis,
waaraan de Redder
van de wereld heeft gehangen

*de priester
gaat uit eerbied
plat op de grond liggen*

SAMENZANG

*Blijf mij nabij, wanneer het avond is,
wanneer het licht vergaat in duisternis.
Wanneer geen mens mijn hulpeloosheid ziet,
bid ik tot U, o Heer, verlaat mij niet.*

*Reik mij Uw hand en spreek Uw reddend woord,
wijs mij de weg en leid mij veilig voort.
Blijf mij nabij in vreugde en verdriet.
Ik heb U lief, o Heer, verlaat mij niet.*

*Wanneer Uw licht mij voorgaat in de nacht,
wanneer ik hoor dat u mij thuis verwacht,
dan weet ik Heer, dat U mijn zwakheid ziet,
dan zeg ik dank, want U verlaat mij niet.*

INLEIDING OP LIJDENSVERHAAL

EERSTE DEEL LIJDENSVERHAAL

Lektor: In die tijd ging Jezus
met zijn leerlingen naar buiten,
naar de overkant van de beek Kedron.

Daar was een boomgaard waar Jezus ging
zitten.

Jezus kwam daar vaker
en ook Judas, die Jezus zou verraden
kende deze plaats.
Jezus was nog maar net
in de boomgaard aangekomen
Of daar kwam Judas al aan,
samen met heel veel soldaten
en met enkele hogepriesters en Farizeeën,
voorzien van lantaarns, fakkels en wapens.
Jezus wist wat er stond te gebeuren.
Hij was enorm bang.
Toch had Hij nog de moed
om naar hen toe te lopen.
Jezus vroeg:

Jezus: "Wie zoeken jullie?"

Lektor: Ze antwoorden Hem:

Allen: "Wij zoeken Jezus van Nazareth"

Jezus: "Dat ben Ik"

Lektor: Nauwelijks had Jezus hen gezegd "dat ben Ik",
of zij gingen een paar stappen naar achteren
en vielen op de grond.

Jezus vroeg nog een keer:

Jezus: "Wie zoeken jullie?"

Allen: "Wij zoeken Jezus van Nazareth"

Jezus: "Ik heb U toch al gezegd,
die Jezus die jullie zoeken, dat ben Ik.
Als u mij zoekt, laat dan mijn leerlingen met rust
en laat ze gaan".

Lektor:
boos

Toen Simon Petrus bemerkte
dat ze Jezus wilden arresteren werd hij heel
en trok zijn zwaard.
Hij sloeg met één slag een oor
van één van de knechten van de hogepriester af.
Die knecht was Malchus.

Nu werd Jezus boos op Petrus.
Je mag nooit kwaad met kwaad vergelden.
Daarom zei Jezus tot Petrus.

Jezus: "Petrus toch,
steek onmiddellijk dat zwaard in de schede.
Zou Ik de beker niet drinken
die mijn Vader mij gegeven heeft".

MUZIKAAL INTERMEZZO

Air on the G string van Bach

TWEEDE DEEL LIJDENSVERHAAL

Lektor: Toen grepen de soldaten Jezus vast,
ze boeiden Hem en brachten Hem naar Annas,
die de schoonzoon
van de hogepriester Kajafas was.

Simon Petrus
en nog een andere leerling volgden Jezus.
Die leerling was een bekende van Jezus.
Ze gingen het paleis van de hogepriester
binnen,
terwijl Petrus buiten de poort bleef staan.

De andere leerling
kwam even later weer naar buiten,
sprak met de portierster
en wenkte dat Petrus
ook naar binnen mocht komen.
Toen Petrus langs haar liep vroeg de portierster:

Portierster: "Ben jij niet een leerling van Jezus?"

Lektor: Petrus antwoordde:

Petrus: "Nee, ik weet niet wie dat is?"

Lektor: Het was koud.
Daarom hadden ze een houtskoolvuur
aangelegd
en stonden zich bij het vuur te warmen.

Ook Petrus stond bij het vuur.
De hogepriester kwam er aan
en begon te vragen over Jezus en zijn leer.

Jezus gaf hem ten antwoord:

Jezus: "Ik heb heel eerlijk tegen alle mensen gesproken.
Ik heb de mensen onderricht gegeven
in de tempel.
Ik heb nooit iets in het geheim gedaan.
Alles wat ik gedaan heb is goed.
Daarom snap ik niet dat u mij ondervraagt.
Vraag het de mensen die mijn leerlingen zijn.
Zij kunnen u goed vertellen
wat Ik hen heb gezegd".

Lektor: Toen gaf één van de dienaars
die naast Jezus stond
Hem een klap in zijn gezicht.

Dienaar: "Zo mag u niet praten tegen de hogepriester".

Jezus: "Indien Ik iets verkeerd heb gezegd,
zeg me dan wat er verkeerd aan was,
maar indien het goed was,
waarom slaat u me dan?"

Lektor: Daarop zond Annas
Hem geboeid naar de Hogepriester Kajafas.

Simon Petrus
stond zich nog te warmen bij het vuur,
toen omstanders hem vroegen:

Allen: "Ben jij ook niet één van die leerlingen?"

Lektor: Petrus zei:

Petrus: "Nee, ik ken die man helemaal niet"

Lektor: Maar één van de omstanders,
die familie was van de man
wiens oor Petrus er had afgeslagen
herkende hem en zei:

Omstander: "Ik weet het bijna zeker.
Ik heb je in de boomgaard bij Jezus gezien".

Lektor: Petrus ontkende het opnieuw,
nu voor de derde maal.
En direct kraaide er een haan.

ANTWOORDPSALM 22

Priester God mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten.
Allen: *God mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten.*

Priester Mijn God roep ik overdag en Gij zwijgt,
Ik roep het 's nachts en Gij laat mij maar roepen.
Allen: *God mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten.*

Priester: Ik ben geen mens meer, ik ben een worm,
Gehoord door de mensen, veracht door de
buurt.
Allen: *God mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten.*

Pastoor: Ik ben bespottelijk in aller ogen,
iedereen lacht me hoofdschuddend uit.
Allen: *God mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten.*

DERDE DEEL LIJDENSVERHAAL

Lektor: Toen brachten ze Jezus van het huis van Kajafas
naar het pretorium.
Het was nog vroeg in de morgen.
Zelf gingen zij het pretorium niet binnen.
Daarop kwam Pilatus naar buiten en vroeg:

Pilatus: “Welke beschuldiging
brengt u tegen deze man in?”

Allen: *Als dit geen grote misdadiger was,
zouden wij hem niet aan u hebben uitgeleverd”*

Pilatus: “Neemt Hem dan zelf
en vonnist Hem volgens uw wet”

*Allen: Wij missen het recht
om iemand ter dood te brengen”.*

Lektor: Zo zou Jezus woord in vervulling gaan,
waarmee Jezus had aangeduid
welke dood Hij zou sterven.
Pilatus ging weer het pretorium binnen,
riep Jezus bij zich en zei tot Jezus:

Pilatus: “Bent U de Koning van de Joden”.

Jezus: “Zegt U dit uit U zelf
of hebben anderen U over Mij gesproken?”

Pilatus: “Ben ik soms een Jood?
Uw eigen volk en de hogepriesters
hebben U aan mij overgeleverd.
Daarom vraag ik U, wat heeft U gedaan?”

Jezus: Mijn Koningschap is niet van deze wereld.
Zou mijn Koningschap van deze wereld zijn,
dan zouden mijn Dienaars
er wel voor gestreden hebben
dat Ik niet aan de Joden werd uitgeleverd.
Mijn Koningschap is evenwel niet van hier”.

Pilatus: “Dus U bent toch Koning?”

Jezus: “Ja, Ik ben Koning.
Hiertoe ben Ik geboren
en hiertoe ben Ik in de wereld gekomen
om getuigenis af te leggen van de waarheid.
Al wie uit de waarheid is luistert naar mijn stem”.

Pilatus: “Wat is waarheid?”

Lektor: Jezus zweeg, waarop Pilatus weer naar buiten
ging.
Hij zei:

Pilatus: "Ik heb met de man gesproken
en vind dat Hij niet schuldig is.
Omdat het bijna Pasen is,
zal ik volgens goede gewoonte iemand vrij laten.
Ik stel aan jullie voor
om de Koning van de Joden vrij te laten."

Lektor: De mensen
die op het plein voor het pretorium stonden
werden woest en begonnen te schreeuwen:

Allen: "Nee, niet Jezus vrijlaten, maar Barabas"

Lektor: Barabas was een rover.

Daarop ging Pilatus weer naar binnen
en liet Jezus geselen.

Hij was helemaal bebloed
en Jezus schreeuwde van de pijn.
De soldaten vlochten ook nog
een kroon voor Jezus.
Geen kroon zoals de meeste Koningen die

hebben,

maar een kroon van takken
met hele scherpe doornen er aan.
Die zetten ze op Jezus hoofd.
Daarna wierpen ze Hem een paarse mantel om.
Ze lachten Jezus uit en zeiden:

Allen: "Gegroet Koning van de Joden."

Lektor: Tijdens het uitlachen sloegen ze Jezus
ook nog een paar keer in het gezicht.

Pilatus ging weer naar buiten en zei:

Pilatus: Ziehier, ik breng Jezus naar hier,
want ik vind geen schuld in Hem".

Lektor: Jezus kwam naar buiten,
terwijl Hij nog steeds de doornenkroon droeg
en de paarse mantel om zich heen had geslagen.
Pilatus zei:

Pilatus: "zie hier de mens"

Lektor: Toen de hogepriesters en de dienaars Hem
zagen
zeiden ze:

Allen: "Aan het kruis met hem!"

Pilatus: "Nemen jullie hem dan en kruisigt Hem.
Ik vind geen schuld in Hem".

***Allen: "Wij hebben een wet en volgens die wet
moet Hij sterven,
omdat Hij zich
voor de Zoon van God heeft uitgegeven".***

Lektor: Toen Pilatus dit hoorde,
werd hij nog meer bevreesd.
Hij ging het pretorium weer binnen
en sprak tot Jezus:

Pilatus: "Waar komt U eigenlijk vandaan?"

Lektor: Jezus gaf geen antwoord.

Pilatus: "Waarom zegt U toch niets?
Weet U dan niet dat ik machtig ben.
Ik kan U vrijspreken,
maar kan U ook veroordelen tot het kruis.

Jezus: "U zou volstrekt geen macht over Mij hebben
als u die niet van boven gegeven was.
Daarom zijn de zonden van hen
die Mij aan u heeft overgeleverd groter".

Lektor: Weer wilde Pilatus Jezus vrij laten.
Maar opnieuw schreeuwden de Joden:

Allen: *“Als u die Man vrijlaat,
bent u geen vriend van de keizer.
Wie zich voor Koning uitgeeft
komt in verzet tegen de keizer”.*

Lektor: Toen Pilatus dit hoorde
liet hij Jezus naar buiten brengen
en ging op de rechterstoel zitten,
die Litostrotos heet, in het Hebreeuws Gabbatta.
Het was de voorbereidingsdag voor Pasen,
ongeveer twaalf uur in de middag.
Hij zei tot de Joden:

Pilatus: Hier is uw Koning”.

Allen: *“Weg met Hem! Weg met Hem!
Kruisig Hem!”*

Pilatus: “Zal ik dan uw Koning kruisigen?”

Allen: *“Wij hebben geen andere Koning dan de keizer!”*

Lektor: Toen leverde Pilatus Jezus uit
om hem de kruisdood te laten ondergaan
en zij namen Hem over.

LIED

a-cappella - pastoor

Alles, alles op mijn weg,
ieder woord dat ik zeg,
Elke nacht, elke dag,
elke traan, elke lach,
breng mij dicht, dicht bij U.

Alles, alles wat gebeurt,

ja zelfs wat mij verscheurt,
ieder uur, elk moment,
elke strijd die ik ken,
brengt mij dichterbij U

*Want ik kom steeds dichterbij,
dichterbij mijn bestemming
ooit zal ik zijn, waar U zelf op mij wacht,
dan zal ik U danken, danken voor uw bescherming,
voor uw stok, uw staf en troost en kracht.*

VIERDE DEEL LIJDENSVERHAAL

Lektor: Jezus moest zelf zijn kruis dragen,
zijn loodzware kruis.
Onderweg viel Hij een paar keer.
Langs de weg
stonden mensen Hem toe te schreeuwen.
Na een lange pijnlijke en zware tocht
kwam Jezus aan bij de Schedelplaats,
in het Hebreeuws Golgotha.

Soldaten sloegen hem aan het kruis
en samen met Jezus nog twee anderen,
aan elke kant één, Jezus in het midden.
Pilatus had ook een opschrift laten maken
en op het kruis laten aanbrengen.
Het luidde:
Jezus de Nazareer, de Koning van de Joden.
Vele mensen lazen dit opschrift,
want de plaats waar Jezus werd gekruisigd
lag dicht bij de stad.
Het stond er in het Hebreeuws,
het Latijns en het Grieks.
De hogepriesters zeiden tegen Pilatus:

*Allen: "U moet er niet opzetten,
Hij is de Koning van de Joden,
maar Hij heeft gezegd,
Ik ben de Koning van de Joden"*

Lektor: Pilatus antwoordde:

Pilatus: "Wat ik geschreven heb, heb ik geschreven"

Lektor: Toen de soldaten Jezus gekruisigd hadden,
namen ze zijn kleren en deelden ze in vieren.
Voor iedere soldaat een deel.

SAMENZANG

*O hoofd vol bloed en wonden,
met smaad bedekt en hoon,
O godd'lijk Hoofd omwonden
met scherpe doornenkroon!
O Gij die and're kronen
en glorie waardig zijt:
Ik wil mijn hart U tonen,
dat met U medelijdt.*

*Mijn God, die zonder klagen
het zwaarste hebt doorstaan:
al wat Gij had te dragen,
wie heeft het u gedaan!
Wee mij, die door de zonden
het hoogste goed verliet!
O, om uw bloed en wonden,
verstoot mij, zondaar, niet!*

VIJFDE DEEL LIJDENSVERHAAL

Lektor: Onder het kruis van Jezus stonden zijn Moeder,
de zuster van zijn moeder,
Maria, de vrouw van Klopas
en Maria Magdalena.
Toen Jezus zijn moeder zag
en naast hem ook
de leerling van wie Hij veel hield,

zei Hij tot zijn Moeder:

Jezus: "vrouw, zie daar uw Zoon"

Lektor: En tot de geliefde leerling zei Jezus:

Jezus: "zie daar uw Moeder".

Lektor: Van dat ogenblik af nam de leerling
de moeder van Jezus bij zich in huis.
Wetend dat nu alles was volbracht zei Jezus:

Jezus: "Ik heb dorst"

Lektor: Er stond daar een kruik vol zure wijn.
Ze doopten er een spons in,
staken die op een hysopstengel
en brachten die aan de mond van Jezus.
Toen Hij van de wijn gedronken had zei Jezus:

Jezus: "Het is volbracht"

Lektor: Daarop boog Jezus het hoofd en stierf.

(allen knielen)

PROCLAMATIE

Ave verum, corpus natum, de Maria Virgine,
O Jesu, Jesu, fili Mariae.

***Ave verum, corpus natum, de Maria Virgine,
O Jesu, Jesu, fili Mariae.***

*Gegroet, Gij 't ware lichaam, geboren uit Maria's schoot,
Geofferd op het kruis, zijt Gij gestorven voor alle mensen.
Uit uw doorstoken zijde is water gestroomd en bloed,
Wees onze teerspijze in het uur van onze dood,
O Jezus mild en goed!*

*Ave verum, corpus natum, de Maria Virgine,
O Jesu, Jesu, fili Mariae.*

**HULDIGING VAN HET KRUIS
EN
BLOEMENHULDE**

MUZIEK

Adagio in G van Albinoni

**VOORBEDE
en
BIDDEN ONZE VADER**

BESLUIT: PIE JESU

Pie Jesu Domine
Dona eis requiem
Dona eis requiem
Agnus Dei, Agnus Dei,
Agnus Dei, Agnus Dei,
Qui tollis peccata mundi;
Dona eis requiem,
Dona eis requiem.
Sempiternam, sempiternam requiem.

**IEDEREEN VERLAAT
IN STILTE
DE KERK**